

tha@sim.dk
p-handicap@sim.dk

DH: Hørings svar til lovforslag om ret til overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten for unge, der modtager hjælp efter § 95, stk. 3. i lov om social service

Først og fremmest skal jeg takke for muligheden for at levere hørings svar. Jeg vil dog gøre opmærksom på, at det er en ultra kort høringsfrist, hvilket gør processen med at inddrage vores medlemsorganisationer urimelig stram.

I Danske Handicaporganisationer (DH) er vi positive over for, at der endelig tages hul på at få løst problematikken omkring overvågning af mennesker med omfattende funktionsnedsættelser i eget hjem. Siden kommunernes praksis med at tilbyde overvågning i eget hjem blev erklæret ulovlig, har mange familier og mennesker været yderst vanskeligt stillet.

I efteråret 2019 formulerede Folketingets partier følgende vedtagelsestekst på baggrund af en forespørgselsdebat:

"Folketinget opfordrer regeringen til hurtigst muligt at finde en løsning på overvågningsproblematikken i relation til svært handicappede, der ikke kan være arbejdsledere, men som ønsker at bo hjemme, herunder bl.a. i forhold til overgangen fra barn til voksenliv. Overvågning er helt afgørende, fordi personen akut kan have behov for hjælp på grund af f.eks. fejlsynkning eller et epileptisk anfald. Overvågningen kan være et alternativ til anbringelse på et botilbud eller plejehjem. En landsretsdom fra 2015 slog imidlertid fast, at der ikke er hjemmel i serviceloven til, at kommunerne kan bevilge hjælp til overvågning. I praksis betyder det, at de pårørende er tvunget til at overvåge personen døgnet rundt eller søge om anbringelse på en døgninstitution væk fra familien og alt det, personen kender og er tryk ved. Situationen er ikke holdbar for de berørte familier."

Det fremsendte lovforslag tager dog afsæt i Finansloven for 2020, hvoraf det fremgår, at, der skal findes en løsning for overvågning om natten for unge med svære handicap.

På den baggrund ser DH det aktuelle lovudkast som et første skridt på vejen til at få løst den grundlæggende problemstilling om overvågning af mennesker med svære funktionsnedsættelser i eget hjem. Vi opfordrer stærkt til, at arbejdet fortsættes med

at finde en løsning, der lever op til vedtagelsesteksten og dermed også omfatter voksne med behov for overvågning og omfatter hele døgnet.

Alternativet til overvågning i eget hjem er at flytte i botilbud. Da målgruppen med behov for overvågning er forholdsvis lille, har mange botilbud ikke den nødvendige erfaring med opgaven. Samtidig har Styrelsen for Patientsikkerhed i deres tilsyn på botilbud konstateret betydelige fejl og mangler i den sundhedsfaglige indsats. De berørte familier føler sig derfor utrygge ved at lade deres unge flytte på botilbud.

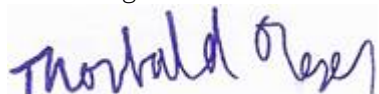
I forhold til det konkrete lovforslag er det positivt, at der er taget initiativ til at finde en løsning for unge til og med 23 år. Vi mener dog, at lovforslaget løser en lille del af behovet for familierne i og med, at loven kun omfatter tilbud om overvågning om natten. Mennesker med fx fejlsynkning og epilepsianfald kan i lige så høj grad have brug for overvågning om dagen til aktiviteter, hvor de ikke er sammen med andre, som fx en stille stund alene, tv-kigning mv. Det er hverken værdigt for den enkelte unge eller den unges nære pårørende, at de pårørende skal overvåge den unge i alle døgnets vågne timer.

Endvidere er det problematisk, at der med lovforslaget sættes en aldersgrænse på det fyldte 24. år. DH er af den grundlæggende opfattelse, at det skal være op til det enkelte menneske selv at bestemme, hvornår vedkommende ønsker at flytte hjemmefra. Det er voldsomt indgribende i den enkeltes selvbestemmelsesret, at beslutningen skal være defineret af et teknisk forhold i serviceloven.

DH finder det på trods heraf sympatisk, at det bliver muligt at dispensere for alderskriteriet, hvis den unge lider af en aktuell livstruende sygdom, således at overvågningen kan fortsætte frem til den unge afgår ved døden. Vi er dog meget uforstående over for, at der sættes en grænse for dispensationen på max to år. Hvis den unge dør efter fx 2 ½ år, er der således ikke hjælp til overvågning det sidste halve år. Vi finder det både urimeligt og uetisk for familien, der i forvejen står i en meget svær tid. Har en ung ud fra en lægefaglig vurdering en aktuell livstruende sygdom, burde det være tilstrækkeligt kriterie for at opnå dispensation.

I finansloven for 2020 blev der afsat 30 mio. kr. i år og 60 mio. kr. årligt til understøtte retten til overvågning om natten for unge. Det er DH's opfattelse, at loven ville kunne implementeres for både unge og voksne i målgruppen og for hele døgnet inden for den eksisterende økonomiske ramme. DH opfordrer derfor til, at der efter det første år gennemføres en evaluering med fokus på behovet, efterspørgslen og økonomien i implementeringen af lovgivningen.

Med venlig hilsen

Thorkild Olesen
Formand